

ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda aktualitātes.

Iekļauta informācija par ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda programmas slēgšanas procesu, t.sk. priekšlikums MK atbalstīt maksājuma veikšanu projektam pēc pieņemtā lēmuma par kriminālprocesa izbeigšanu.

Perioda slēgšana. No EK saņemts 100% ES fondu finansējums 4,6 mljrd. EUR. Kopā EK deklarēti kā atbilstīgi 5,9 mljrd. EUR investīciju izdevumi jeb 128% no ES fondu piešķiruma.

13.02.2026. iesniegta EK darbības programmas slēgšanas dokumentācija, pamatojot no EK saņemtā 100% ES fondu piešķiruma saglabāšanu Latvijā

Atlikušie atvērtie jautājumi

1) tiesībsargājošo iestāžu gala nolēmumi par aktīviem izmeklēšanas un tiesvedību procesiem – skarti kopā 33 projekti, no tiem 8 projekti ziņoti EK (izdevumi deklarēti EK);

Nemot vērā izbeigto kriminālprocesu, CFLA nepieciešams veikt apturētā finansējuma 98 051,07 samaksu Līvānu novada pašvaldībai.

2) neslēgtajās EK auditu lietās Latvijas iestādes uztur iebildumus par konstatējumiem

3) 7 posmotie projekti (ES fondu 2014-2020 pirmajā posmā kopā 300,3 milj. EUR, t.sk. ES fondi 234,4 milj. EUR) īstenotājiem jāpabeidz 2021-2027 periodā, ieguldot kopā 144,7 milj. EUR, t.sk. ES fondu 121,8 milj. EUR

4) 4 projektus (kopā 44,7 milj. EUR, t.sk. ES fondi 26,6 milj. EUR) īstenotājiem jāpabeidz par saviem līdzekļiem (plāno līdz 2026. gada beigām). Ne vēlāk kā līdz 15.02.2027. jāinformē EK par pilnīgu to pabeigšanu, lai nezaudētu saņemto ES fondu finansējumu.

Projektu sarakstu par posmotiem un nefunkcionējošiem projektiem skatīt ES fondu tīmekļa vietnē: www.esfondi.lv →Profesionāļiem →Ieviešana →Ieviešanas progress, mērķi un izpilde →2014.-2020.gada plānošanas periods →8.Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" projekti, ar nepabeigtām darbībām līdz 2023. gada beigām.

Pateicoties projektu īstenotāju mērķtiecīgai un efektīvai darbībai, īstenoti vairāk nekā divi tūkstoši projektu ar būtisku pienesumu sabiedrībai – stiprināta uzņēmumu konkurētspēja, modernizēta infrastruktūra un veicināta nodarbinātība. ES fondu ietekmi uz Latvijas ekonomisko izaugsmi un attīstību apliecina arī makroekonomiskie aprēķini – Latvijas iekšzemes kopprodukta (IKP) līmenis 2024. gadā¹ būtu par 8,7% zemāks bez ES fondu investīcijām. Makroekonomiskie novērtējumi liecina, ka ES fondu investīciju ietekme uz tautsaimniecību ir būtiska. ES fondi ir palielinājuši visas IKP izlietojuma puses komponentes – privāto un publisko patēriņu, investīcijas, eksportu un importu.

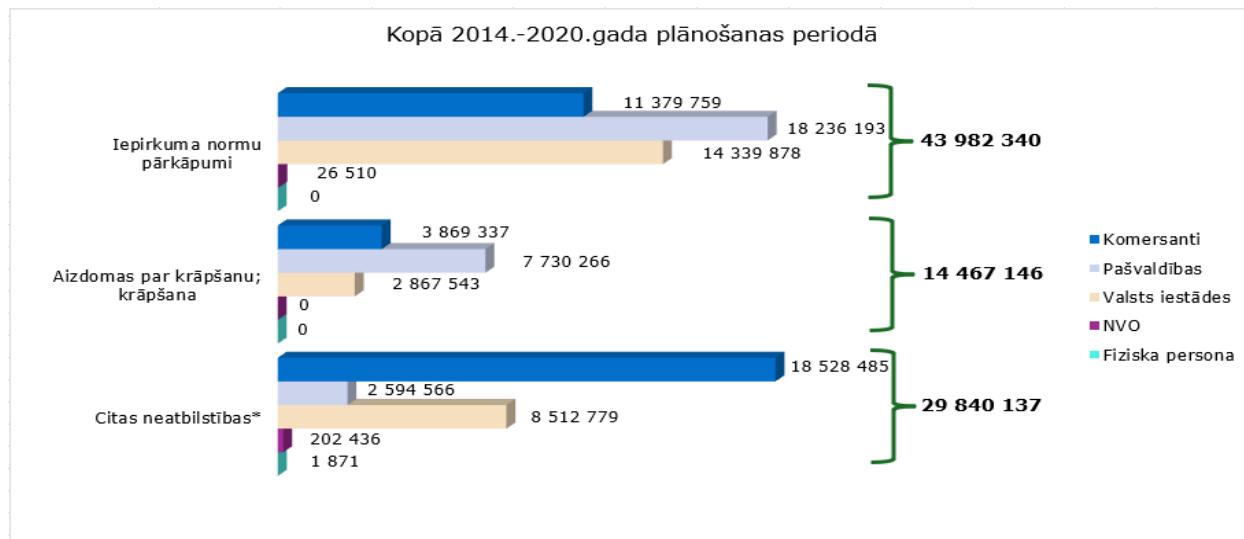
Investīciju rezultātā stiprināta gandrīz 6900 uzņēmumu konkurētspēja un produktivitāte, uzlabota energoefektivitāte teju 23 tūkstošos māsaimniecību, bet ES fondu atbalstītajos pasākumos iesaistījušies vairāk nekā pusmiljons iedzīvotāju. Vairāk nekā 300 tūkstoši cilvēku paaugstinājuši savas prasmes darba tirgū, ap 100 tūkstoši sociālam riskam pakļautu personu saņēmušas atbalstu darba vietu izveidei un saglabāšanai, savukārt aptuveni 90 tūkstoši iedzīvotāju saņēmuši atbalstu veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumos. Vienlaikus aptuveni 20 tūkstoši ārstniecības personu pilnveidojušas kvalifikāciju vai tika piesaistītas darbam reģionos.

¹ Kumulatīvā ietekme no 2007. gada, neietverot Eiropas Lauksaimniecības Fondu lauku attīstībai.

Statistika par neatbilstībām un atgūto finansējumu.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2025. gada beigām Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) ES fondu projektos pieņēma lēmumus par neatbilstoši veiktiem izdevumiem (NVI) 88,3 milj. EUR jeb 1,3% no samaksātā publiskā finansējuma (skatīt attēlu zemāk). Atgūti – 65 milj. EUR².

2025. gada 2. pusgadā CFLA pieņēma lēmumus par 457,6 tūkst. EUR publiskā finansējuma, no tiem 233,6 tūkst. EUR konstatēti saistībā ar iepirkumu normu pārkāpumiem, bet 224 tūkst. EUR saistībā ar noteikto ieviešanas nosacījumu neizpildi.

*noteikto ieviešanas nosacījumu neizpilde; personāla un administratīvo izmaksu pārkāpums; interešu konflikts; komercdarbības atbalsta normu pārkāpums; projekta mērķa un/vai rādītāja neizpilde; Regulas Nr.1303/2013 71.panta neievērošana; Nodarbināti trešo valstu valsts piederīgie, kuri Latvijā uzturas nelikumīgi

Par kriminālprocesa izbeigšanu un apturētā finansējuma izmaksu.

Tiek sniegta CFLA sagatavotā informācija.

Starp CFLA un Līvānu novada pašvaldību 2021. gada 15. janvārī parakstīta vienošanās par projekta Nr. 3.3.1.0/20/I/018 “Līvānu industriālās zonas infrastruktūras pielāgošana jaunu uzņēmumu izvietojumam un uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai 2.kārta” (turpmāk – projekts) realizāciju. Projekta kopējās izmaksas **1 346 957,32 EUR**, t.sk.:

- Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums 1 021 810,06 EUR;
- valsts budžeta finansējums (VB finansējums) 54 095,85 EUR;
- pašvaldības finansējums 124 322,83 EUR;
- privātais attiecināmais finansējums (privātais finansējums) 146 728,58 EUR.

Projektā paredzētās darbības ir īstenotas un pabeigtas, t.i. ir izbūvēts noliktavas angārs 1 131,50 m² platībā, sakārtota un labiekārtota angāram pieguļošā teritorija, izbūvēti ārējie un iekšējie inženiertīkli (ūdensapgāde un kanalizācija), kā arī, lai nodrošinātu objekta sasniedzamību, ir izbūvēts

² No tiem 52 milj. EUR ieturēti no maksājuma pieprasījuma saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 8. septembra noteikumiem Nr. 517 "Kārtība, kādā ziņo par konstatētajām neatbilstībām un atgūst neatbilstoši veiktos izdevumus Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanā 2014.–2020. gada plānošanas periodā" (turpmāk – MK noteikumi) 19.1., 20.1 un 31.1 apakšpunktu; 5,6 milj. EUR atmaksāti saskaņā ar MK noteikumu 20.3. un 31.3 apakšpunktu; 7,3 milj. EUR segti no valsts budžeta virsraistībām saskaņā ar MK noteikumu 19.3. apakšpunktu un 43. punktu; 381 EUR netiks atgūti, norakstīti saskaņā ar MK noteikumu 19.2. apakšpunktu.

piebraucamais ceļš līdz angāra teritorijai. Kopš 2021. gada 21. jūnija industriālā infrastruktūra (angārs un labiekārtotā pieguļošā teritorija) pilnā apmērā ir iznomāta komersantam SIA "Die Casting" uz 30 gadiem. Šobrīd angārā aktīva ražošanas darbība nenotiek, bet gan tas tiek izmantots noliktavas vajadzībām. Pēc Līvānu novada pašvaldības sniegtās informācijas, nomnieks 2027.gada I ceturksnī plāno saņemt un uzstādīt ražošanas iekārtas, un attiecīgi 2027. gada II ceturksnī uzsākt ražot augstas kvalitātes alumīnija detaļas dažādu uzņēmējdarbības nozaru pasūtītājiem. Maksimāla efektīva ražošanas noslodze tiek plānota 2028. gadā. Komersants apņēmis līdz 2028. gada 31. decembrim veikt investīcijas vismaz 1 407 577 EUR apmērā un radīt ne mazāk kā 24 darba vietas, kas ir būtisks pašvaldības ekonomiskās izaugsmes aspekts. Projekts nodrošina pilnvērtīgu industriālo infrastruktūru, kas piemērota ražošanas uzņēmuma darbībai un jaunu investīciju piesaistei.

Projekta ietvaros Līvānu novada pašvaldība no CFLA saņēma divus avansa maksājumus par kopā 977 854,84 EUR ERAF (27.01.2021. – 488 927,42 EUR; 09.04.2021. – 488 927,42 EUR).

Par faktiski veiktajiem izdevumiem projektā Līvānu novada pašvaldība CFLA iesniedza divus maksājuma pieprasījumus, **kurus CFLA neapstiprināja:**

- 1) 07.10.2021. iesniegts maksājuma pieprasījums Nr.1, pieprasītā summa **1 051 516,60 EUR** (795 136,10 EUR – ERAF (paredzēts izmaksātā avansa dzēšanai), 42 095,47 EUR VB finansējums, 96 699,45 EUR pašvaldības finansējums, 117 585,58 EUR privātais finansējums), kurš 07.10.2021. tika apturēts sakarā ar 30.09.2021. saņemtu informāciju no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) par resoriskās pārbaudes uzsākšanu projektā;
- 2) 26.10.2022. iesniegts maksājuma pieprasījums Nr.2, pieprasītā summa 295 440,72 EUR (226 673,96 EUR – ERAF (tiek dzēsts vēl nenodzēstais avanss 182 718,74 EUR, izmaksai atliek 43 955,22 EUR), 12 000,38 EUR VB finansējums, 27 623,38 EUR pašvaldības finansējums, 29 143,00 EUR privātais finansējums), kurš 04.11.2022. tika apturēts sakarā ar 31.05.2022. saņemto informāciju no Eiropas Prokuratūras (EPPO) par kriminālprocesa uzsākšanu projektā.

31.05.2022. CFLA **saņēma informāciju no EPPO** par kriminālprocesa uzsākšanu projektā par iespējamu krāpšanu (aizdomas, ka noliktavas angārs projektēts konkrēta uzņēmuma vajadzībām, tā izkrāpjot ES finansējumu, jo saskatāmas mērķorientētas infrastruktūras pazīmes). Ņemot vērā minēto, CFLA 30.06.2022. pieņēma lēmumu piemērot finanšu korekciju 100% apmērā ar pārkāpumu saistītajiem izdevumiem³, kā arī atlikt Līvānu novada pašvaldībai veikto maksājumu atgūšanu līdz brīdim, kad kompetentā tiesībsargājošā iestāde pieņems gala lēmumu. Neatbilstība skāra visu projekta attiecināmo (maksājuma pieprasījumu Nr.1 un Nr.2) izmaksu apmēru. Ņemot vērā kriminālprocesi, projekta izdevumi netika deklarēti Eiropas Komisijai.

2026. gada 9. janvārī aģentūra saņēma EPPO paziņojumu, ka lietā ir pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu, kā rezultātā minētā neatbilstība projektā ir anulēta. Attiecīgi pēc kriminālprocesa izbeigšanas **CFLA ir jāizpilda saistības pret finansējuma saņēmēju Līvānu novada pašvaldību** veikt nesamaksātā finansējuma atmaksu par atbilstoši veiktiem izdevumiem projektā.

³ Atbilstoši vadlīniju Nr.2.7. "Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā" 24.punktam.

Krimināllietas izbeigšana ir pamatota ar apstākļiem, ka EPPO secināja, ka izbūvētā infrastruktūra nebija ietekmēta tādā pakāpē, lai nebūtu piemērota citiem, īpaši šīs pašas nozares, komersantiem, kā arī netika iegūti pierādījumi tam, ka Domes priekšsēdētājs, parakstot projekta iesniegumu, kas tika iesniegts CFLA, rīkojās ar viltu, apzināti slēpjot faktus par mērķorientētās infrastruktūras veidošanu konkrētam komersantam, ar mērķi nepamatoti un prettiesiski Pašvaldībai projektā saņemt lielāku ERAF finansējumu un ka viņa vēlme bija iedzīvoties no prettiesiski iegūtā mantiskā labuma.

CFLA secina, ka projekts ir īstenots atbilstoši sākotnēji projekta iesniegumā plānotajam, darbības ir veiktas un pabeigtas noteiktajā projekta īstenošanas laikā, projekta mērķis pilnībā ir sasniegts, kā arī šobrīd izveidotā infrastruktūra ir nodota nomā komersantam, kurš plāno attīstīt mūsdienīgu un efektīvu ražotni, kā arī, ņemot vērā, ka kriminālprocess ir izbeigts, iesniegtie maksājuma pieprasījumi Nr.1 un Nr.2 var tikt apstiprināti un izmaksas var tikt attiecinātas.

Ņemot vērā Līvānu novada pašvaldībai izmaksātos avansa maksājumus un CFLA neizmaksāto finansējumu, par maksājumu pieprasījumiem atlikusī summa, kas **CFLA ir jāsamaksā Līvānu novada pašvaldībai**, ietverot avansa dzēšanu, ir **98 051,07 EUR** (*tai skaitā 43 955,22 EUR ERAF un VB finansējums 54 095,85 EUR apmērā*). **Attiecīgi CFLA lūdz MK atļaut CFLA veikt apturētā finansējuma 98 051,07 EUR samaksu Līvānu novada pašvaldībai**, nepieciešamo finansējumu minētā maksājuma veikšanai Finanšu ministrijai (CFLA) pieprasot no 74. resora "Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 80.00.00 "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

Ērtībai maksājumu veidi un avoti atspoguļoti tabulā zemāk:

	1.maksājuma pieprasījums	2.maksājuma pieprasījums	Izmaksāts avansos	Jāveic maksājums
	1	2	3	4=1+2-3
ERAF	795 136,10	226 673,96	977 854,84	43 955,22
VB finansējums	42 095,47	12 000,38	-	54 095,85
pašvaldības finansējums	96 699,45	27 623,38	-	-
privātais finansējums	117 585,58	29 143,00	-	-
KOPĀ	1 051 516,60	295 440,72		98 051,07

Papildu informācija par aktīviem izmeklēšanas un tiesvedību procesiem ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmā kopā:

Šobrīd dažādās izmeklēšanas un tiesvedību fāzēs ir procesi, kuriem beidzoties par labu finansējuma saņēmējiem (līdzīgi kā augstāk minētajā projekta gadījumā), var iestāties saistības par kopējo summu **2 914 857,41 EUR** (kopā ERAF, ESF, KF finansējums, VB finansējums). Minēto saistību iestāšanās gadījumā tiks informēts Ministru kabinets ar lūgumu atbalstīt Finanšu ministrijai (CFLA) pieprasīt līdzekļus maksājuma veikšanai no 74. resora "Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" programmas 80.00.00 "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai" normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Zemāk tabulā atspoguļots projektu dalījumā potenciāli izmaksājamais apjoms.

2. pielikums
Informatīvajam ziņojumam par
Kohēzijas politikas ES fondu, Atvērēšanas fonda,
EEZ, Norvēģijas un Šveices grantu investīciju ieviešanu Latvijā

Projekta numurs	Finansējuma saņēmējs	Projekts nosaukums	Fonds	ES fonda finansējums, EUR	VB finansējums, EUR	Kopā, EUR
1.2.1.1/16/A/005	SIA "VIEDO MATERIĀLU UN TEHNOLOĢIJU KOMPETENCES CENTRS"	VIEDO MATERIĀLU UN TEHNOLOĢIJU KOMPETENCES CENTRS	ERAF	56 000,00	0,00	56 000,00
1.2.1.1/18/A/002	SIA "LATVIJAS PĀRTIKAS KOMPETENCES CENTRS"	LATVIJAS PĀRTIKAS NOZARES KOMPETENCES CENTRS	ERAF	46 747,42	0,00	46 747,42
1.2.1.1/18/A/005	SIA "Farmācijas, biomedicīnas un medicīnas tehnoloģiju Kompetences centrs"	FARMĀCIJAS, BIOMEDICĪNAS UN MEDICĪNAS TEHNOLOĢIJU KOMPETENCES CENTRS	ERAF	136 372,78	0,00	136 372,78
1.2.1.1/18/A/007	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "VMKC"	VIEDO MATERIĀLU UN TEHNOLOĢIJU KOMPETENCES CENTRS 4.kārta	ERAF	40 262,08	0,00	40 262,08
1.2.1.4/18/A/043	"DINEX LATVIA" SIA	Jaunu produktu un ražošanas tehnoloģiju ieviešana SIA „Dinex Latvia” ražotnē	ERAF	225 940,74	0,00	225 940,74
3.1.1.5/19/A/037	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "SFM Latvia"	Jaunas ražošanas ēkas un infrastruktūras izveide SIA "SFM Latvia"	ERAF	938 670,06	0,00	938 670,06
1.1.1.3/18/A/004	Ventspils Augstskola	Kurzemes inovāciju granti studentiem (KInGS)	ERAF	353 171,22	0,00	353 171,22
1.1.1.5/18/I/013	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE	Atbalsts Daugavpils Universitātes zinātnisko inovāciju ieviešanai un starptautiskās pētnieciskās kapacitātes veicināšanai	ERAF	7 816,60	1 379,40	9 196,00
8.1.2.0/17/I/035	Krāslavas novada pašvaldība	Krāslavas novada izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošana un mācību vides uzlabošana	ERAF	102 480,21	5 425,42	107 905,63
8.2.2.0/18/A/022	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE	Daugavpils Universitātes stratēģiskās specializācijas jomu akadēmiskā personāla profesionālās kompetences stiprināšana	ESF	99 325,44	17 528,02	116 853,46
8.2.3.0/18/A/010	DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE	Daugavpils Universitātes pārvaldības un vadības kompetenču pilnveidošana	ESF	63 561,29	11 216,70	74 777,99
4.5.1.1/20/I/002	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LIEPĀJAS TRAMVAJS"	Tramvaja līnijas un piegulošās teritorijas pārbūve 2.kārta	KF	25 071,67	0,00	25 071,67
4.5.1.1/21/I/004	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LIEPĀJAS TRAMVAJS"	Tramvaja līnijas un piegulošās teritorijas pārbūve Liepājā, 4.kārta	KF	22 104,64	975,20	23 079,84
4.2.2.0/16/I/001	Daugavpils valstspilsētas pašvaldība	Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas izglītības iestādes sporta zāles korpusā Marijas ielā 1D, Daugavpilī	ERAF	39 817,05	2 107,97	41 925,02
4.2.2.0/17/I/101	Preiļu novada pašvaldība	Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvārī 19, Preiļos	ERAF	24 095,20	83 119,24	107 214,44
5.6.2.0/17/I/014	OGRES NOVADA PAŠVALDĪBA	Degradētās teritorijas Pārogres industriālajā parkā revitalizācija	ERAF	468 793,48	20 425,27	489 218,75
5.3.1.0/16/I/008	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Ķekavas nami"	„Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Ķekavā, 4. kārta”	KF	122 450,31	0,00	122 450,31
KOPĀ				2 772 680,19	142 177,22	2 914 857,41

Savukārt uz valsts budžeta iestāžu īstenotiem projektiem dažādās izmeklēšanas un tiesvedību fāzēs ir procesi par kopējo summu **1 523 203,93** EUR (kopā ERAF, ESF finansējums, VB finansējums), kuros jau iepriekš ir nodrošināts valsts budžeta priekšfinansējums, un šajos gadījumos atbilstoši pašreiz CFLA rīcībā esošiem datiem papildu naudas plūsma nebūtu nepieciešama. Zemāk tabulā atspoguļota informācija projektu dalījumā.

2. pielikums
 Informatīvajam ziņojumam par
 Kohēzijas politikas ES fondu, Atvēršanas fonda,
 EEZ, Norvēģijas un Šveices grantu investīciju ieviešanu Latvijā

Projekta numurs	Finansējuma saņēmējs	Projekts nosaukums	Fonds	ES fonda finansējums, EUR	VB finansējums, EUR	Kopā, EUR
3.2.1.2/16/I/001	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	Starptautiskās konkurētspējas veicināšana	ERAF	438 737,70	22 498,30	461 236,00
3.2.1.2/16/I/002	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra	Latvijas starptautiskās konkurētspējas veicināšana tūrismā	ERAF	233 229,08	28 610,92	261 840,00
4.2.1.2/19/I/021	Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola	Energoefektivitātes pasākumi Rīgas Tirdzniecības profesionālās vidusskolas ēkā	ERAF	486 329,37	85 822,84	572 152,21
8.1.4.0/17/I/001	Rīgas Tehniskā koledža	Rīgas Tehniskās koledžas infrastruktūras attīstība	ERAF	170 163,39	30 028,83	200 192,22
9.1.1.1/15/I/001	Nodarbinātības valsts aģentūra	Subsidētās darbvietas bezdarbniekiem	ESF	24 589,95	3 193,55	27 783,50
			KOPĀ	1 353 049,49	170 154,44	1 523 203,93

Finanšu ministrs

A. Ašeradens

Ziepniece, 25747458
ieva.ziepniece@fm.gov.lv